

[Elmqvist.]

hverves ved en Erklæring fra Landsretten om, at den paagældende var egnet til at blive Sagfører ved Landsretten, en Bestemmelse, som ganske givet vilde have fremkaldt meget stor Utilfredshed og ogsaa kunde have aabnet Adgang for nogen Vilkaarlighed.

Foruden disse Ændringer er der en Række mindre Ændringer, som hele Udvalget er blevet enig om at foretage i det i Foraaret vedtagne Forslag, og da Ordføreren har omtalt dem, skal jeg ikke komme ind paa dem. Jeg skal nøjes med at udtale, at de alle efter min Mening betyder en Forbedring af Forslaget og altsaa er Bevis for, at det var ganske godt, at vi fik Sommeren til Overvejelse, saaledes at vi efter disse Overvejelser nu i Efteraaret har kunnet give Forslaget en ny Bearbejdelse.

Jeg skal efter disse indledende Bemærkninger vende mig til en Omtale af de 4 Hovedspørgsmaal, som Lovforslaget omfatter. Jeg vil begynde med Offentligheds-spørgsmaalet.

Hvad dette angaar, vil jeg gentage, hvad jeg alt tidligere har udtalt paa mit Partis Vegne, at Venstre ubetinget er Tilhænger af Offentlighed i Retsplejen. Vi er det af mange Grunde. Vi mener saaledes bl. a., at Offentlighed i Retsplejen er en absolut Nødvendighed, naar man ønsker, at Lægmænd skal deltage i Retsplejens Udøvelse. En nødvendig Konsekvens af dette maa være, at man ogsaa giver Ikke-Juristerne, Lægmændene, Lejlighed til at følge Retsplejens Udøvelse, saaledes at de kan blive bekendte med Retsplejen og faa Interesse for den. En Retspleje, der udøves udelukkende for lukkede Døre, og en Retspleje, der samtidig giver Lægmænd Adgang til at deltage i dens Udøvelse, er efter vor Formening uforenelige med hinanden.

Men dette udelukker ingenlunde, at man indskrænker Offentligheden i Retsplejen paa enkelte Omraader, hvor Erfaringerne har vist, at Skavankerne ved Offentlighed er større end Fordelene. Dette er efter vor Mening meget ofte Tilfældet i Sædeligheds-sager — for at nævne et konkret Tilfælde, som den ærede Ordfører var inde paa, har det efter vor Formening vist sig at være Tilfældet i en Sag som Brinch-Eliassen-Sagen; det er Tilfældet i Sager, som angaar ganske unge Personer, Personer under 18 Aar, og det vil meget ofte være Tilfældet i Sager, som drejer sig om en Person, der første Gang er tiltalt for en mindre Forbrydelse. Der er ingen Tvivl om, at Offentligheden,

hvis Formaal ogsaa er dette, at den skal være et Værn for tiltalte, meget ofte og netop i saadanne Sager, som jeg nævnte her, hvor en Person staaar tiltalt første Gang for en mindre Forbrydelse, i Stedet for at blive et Værn for denne Person bliver det modsatte, nemlig en ren Tortur. Et aabent Øje herfor har den højtærede Justitsminister jo altid haft. Udtryk herfor har Ministeren ved forskellige Lejligheder givet paa en udmærket Maade.

Men mener man, at der saaledes er Omraader, hvor Ulemperne ved Retsplejens Offentlighed er større end Fordelene, saa maa Konsekvensen deraf ogsaa være, at man giver Domsstolene Adgang til i saadanne Tilfælde at lukke Dørene saavel under Forundersøgelsen som under Domsforhandlingen. At give Adgang alene til at forbyde offentlig Gengivelse af Forhandlingerne under Forundersøgelsen, saaledes som Flertallets og Regeringens Forslag bestemmer, er efter vor Mening ganske inkonsekvent og forfølger kun det halve Formaal. Hvad kan det nytte, at en ung Pige eller en ung Mand, som staaar tiltalt første Gang for en mindre Forbrydelse, og som trygler og beder om at blive fri for Offentligheden af Angst for, at det, at Forbrydelsen kommer til Offentlighedens Kundskab, skal vanskeliggøre hendes eller hans Venden tilbage til Samfundet som et hæderligt Menneske — hvad kan det nytte, at denne unge Mand eller Kvinde faar Dørene lukket under Forundersøgelsen, naar selve Domsforhandlingen kommer til at foregaa for aabent Tæppe? Dette Eksempel, som jeg her nævner, er netop et af de Tilfælde, hvor jeg mener, at Dommeren maa kunne lukke Dørene i større Udstrækning, end det nu sker, naar det stærkt ønskes af tiltalte, og naar intet berettiget Hensyn i øvrigt taler imod, at Dørene bliver lukket.

I Henhold til, hvad jeg her har fremført, har vi derfor fra konservativ og fra Venstres Side foreslaaet at udvide Adgangen til at lukke Dørene, baade under Forundersøgelsen og under Domsforhandlingen i saadanne Sager, altsaa i Sædelighedssager samt i Sager, der vedrører unge Personer, og endelig i Sager, hvori Hensynet til sigtede og Vidnerne taler derfor, fordi de aabne Døre aabner Mulighed for, at der tilføjedes vedkommende en betydelig og uforuden Krænkelser og Lidelse. Der sker herved intet principielt Brud paa Offentligheds-princippet. Der sker kun dette, at man aabner Adgang til i saadanne Tilfælde, hvor Skavankerne er de overvejende, og hvor berettigede Hensyn ikke taler for Offentlig-